

WERKLOOSHEID - (1) kwalificatie "alleenwonende/samenwonende" werknemer

Feiten: Met het aangifteformulier C1 verklaarde betrokkene dat hij alleen woonde. Uit een onderzoek van de controledienst van de RVA bleek dat op hetzelfde adres nog 5 andere mensen ingeschreven stonden (werknemers en werklozen).

Per beslissing van 27.03.2012 van het WB Aalst werd betrokkene uitgesloten van het recht op uitkeringen als alleenwonende werknemer en werden hem slechts uitkeringen toegekend als samenwonende werknemer. De onrechtmatig ontvangen uitkeringen werden teruggevorderd en betrokkene werd gedurende een periode van 4 weken uitgesloten van het recht op uitkeringen.

Betrokkene woonde in een project van "co-housing"/"leefgemeenschap". Wij legden een verblijfsovereenkomst voor, bewijs van kostenverdelingen pro rata tussen de bewoners van het project, bewijs van privévertrekken enz..

Het advies van de arbeidsauditeur was positief voor ons. Zij bestudeerde het begrip "samenwoonst" in de zin van artikel 110 van het Werkloosheidsbesluit en kwam op basis van volgende vaststellingen tot de conclusie dat er in casu niet kon worden gesproken van "samenwoonst":

- * elke bewoner heeft een eigen leef-eenheid en beschikt derhalve zelf over de meest elementaire en noodzakelijke voorzieningen die niet gedeeld worden
- * elke bewoner betaalt een reële huurprijs, zodat er nagenoeg geen financieel voordeel is van het samen onder één dak wonen
- * veel uitgaven worden gedeeld (water/elektriciteit/vuilniszakken/kosten grasmaaier/kippenvoer...)
- * maar ook veel andere kosten worden niet gedeeld (huisvesting/voeding/uitgaven van persoonlijke hygiëne en grote uitgaven zoals bijv. aankoop van een auto)

In die omstandigheden oordeelde de auditeur dat er geen sprake kon zijn van gemeenschappelijk huishouden: betrokkene beschikt immers over een eigen vertrek met sanitair en staat alleen in voor de organisatie van zijn huishouden en voor alle kosten - behoudens de kosten van huisvesting in ruime zin. De overige leefkosten worden niet gedeeld en er is geen kostenbesparend effect.

In haar vonnis van 4 februari 2013 volgt de Arbeidsrechtbank van Oudenaarde het positief advies van de auditeur en benadrukt de rechtbank dat een dergelijke vorm van co-housing niet als doel heeft "kostendelend samenwonen", maar vooral ongewenste individualisering en vereenzaming wenst tegen te gaan. De rechtbank besluit dan ook (op basis van dezelfde elementen als het O.M.) dat de samenlevingsvorm niet als samenwoonst kan worden beschouwd zoals bedoeld in artikel 110 van het Werkloosheidsbesluit omdat er geen sprake is van gemeenschappelijk huishouden. Onze vordering werd dan ook gegrond verklaard, zodat de beslissing van de RVA werd vernietigd.

AR 12/396/A/III
130/2012

De griffier,

K. Hanssens

PRO JUSTITIA

Advies van de Arbeidsauditeur in de zaak van :

[redacted] geboren te [redacted], wonende te [redacted],
de EISENDE PARTIJ;

tegen

de RIJKSDIENST VOOR ARBEIDSVOORZIENING, openbare instelling met zetel te
1000 Brussel, Keizerslaan, 7; de VERWERENDE PARTIJ.

**VOOR DE ARBEIDSRECHTBANK TE OUDENAARDE
DERDE KAMER**

INLEIDEND VERZOEKSCHRIFT

Bij verzoekschrift, ontvangen ter griffie van de arbeidsrechtbank te Oudenaarde op 7 juni 2012, tekende de eisende partij beroep aan tegen de beslissing van 27 maart 2012.

De vordering werd tijdig ingediend, binnen de 3 maanden na datum van de kennisneming van de bestreden beslissing.

BESTREDEN BESLISSING

De directeur van het werkloosheidsbureau te Aalst besliste op 27 maart 2012 :

- om de eisende partij voor de periode van 28 juli 2011 tot en met 30 november 2011 uit te sluiten van het recht op uitkeringen als alleenwonende werknemer en slechts uitkeringen toe te kennen als samenwonende werknemer (artikelen 110 en 114 van het Koninklijk Besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering);
- om de uitkeringen die de eisende partij onrechtmatig ontving voor de periode van 28 juli 2011 tot en met 30 november 2011 terug te vorderen (artikelen 169 en 170 van het

voormeld Koninklijk Besluit). Bij schrijven van 27 maart 2012 werd het terug te vorderen bedrag begroot op 372,60 euro.

- om de eisende partij uit te sluiten van het recht op uitkeringen vanaf 2 april 2012 gedurende een periode van 4 weken (artikel 153 van het voormeld Koninklijk Besluit).

GRIEVEN VAN DE EISENDE PARTIJ

De eisende partij argumenteert dat hij weliswaar op hetzelfde adres woont met andere personen, maar dat elke huurder zijn eigen privévertrek en eigen kosten van verbruik betaalt en zelf voorziet in zijn eigen onderhoud, zodat er geen sprake is van een gezamenlijke huishouding. Tevens stelt hij dat de verhuurder reeds op 31 januari 2011 een vraag hieromtrent aan de verwerende partij had gesteld, doch hier nooit een antwoord had op ontvangen.

FEITEN

De eisende partij geniet vanaf 28 juli 2011 werkloosheidsuitkeringen als alleenwonende werknemer. Op het aangifteformulier C1 verklaarde de eisende partij dat hij alleen woonde. Uit onderzoek bleek dat er nog 5 personen op hetzelfde adres wonen.

BEOORDELING

Het verweer van de eisende partij is tweeledig. Vooreerst verwijt de eisende partij aan de verwerende partij onzorgvuldig optreden doordat hij zich niet de moeite getroost heeft om de door de verhuurder gestelde vraag te beantwoorden (I). Vervolgens betwist de eisende partij dat er sprake zou zijn van samenwoning (II).

- I. Wat het onzorgvuldig stilzwijgen van de RVA betreft.

De eisende partij verwijst in zijn conclusies van 10 augustus 2012 naar de vraag van de verhuurder van het goed die op 31 januari 2011 gericht werd aan de verwerende partij, waarop de RVA nooit geantwoord heeft.

Het is algemeen aanvaard dat een overheid krachtens de beginselen van goed bestuur, zoals het zorgvuldigheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel, ertoe gehouden is om aan betrokkene binnen een redelijke termijn antwoord te geven op zijn vraag. Voorwaarde is wel dat de rechtsonderhorige zelf gehandeld heeft conform de beginselen van het behoorlijk burgerschap (cf. J. De Staercke, "Algemene beginselen van behoorlijk burgerschap : naar een wederkerig bestuursrecht", *Jur. Falc.* 2001-02, 505-535).

In casu moet er echter worden vastgesteld dat de vraag nooit werd gesteld door de eisende partij – terwijl hij wel rechtstreeks belanghebbende was – doch enkel door de verhuurder en dat noch de eisende partij noch de verhuurder de RVA ooit hebben aangemaand om een beslissing te nemen. Er bestaat weliswaar geen algemene rechtsplicht om een stilzittende

overheid aan te manen, maar van de eisende partij mag in dit geval wel verwacht worden dat hij de RVA zou hebben aangemaand om duidelijkheid te bekomen (cf. Arbrb. Gent 22 juni 2011, Soc. Kr. 2012, 208-209). Er moet dan ook besloten worden dat de eisende partij zelf ook onzorgvuldig te werk is gegaan, zodat er geen sprake is van schending van de beginselen van behoorlijk bestuur in hoofde van de verwerende partij.

II. Wat het begrip samenwonen betreft.

De RVA toont aan dat er op het adres te Zottegem, Rijkbos, 46 meerdere personen wonen, wat niet ontkend wordt door de eisende partij. Nu vaststaat dat er op hetzelfde adres nog andere personen wonen, rust de bewijslast op de eisende partij : hij moet aantonen dat er geen sprake is van een gemeenschappelijke huishouding (D. HEYLEN, "Werkloosheid" in J. PUT en V. VERDEYEN (eds.), *Ontwikkelingen van de sociale zekerheid*, Brugge, die Keure, 2011, 544). Loutere beweringen volstaan in dit opzicht niet, doch er moeten concrete bewijselementen naar voren worden gedragen (Arbh. Brussel 22 november 2007, JTT 2008, 42). *In casu* legt de eisende partij een verblijfsovereenkomst voor.

Vooreerst merkt mijn ambt op dat er niet getwijfeld kan worden aan de waarachtigheid van deze overeenkomst. Dit co-housing project heeft immers onlangs in de kijker gestaan naar aanleiding van de opendeurdag op 12 mei 2012 (onder meer op de site van het Nieuwsblad en De Morgen). Het doel van dergelijk samenwonen is niet zozeer het kostendelend aspect, maar vooral het tegengaan van ongewenste individualisering en vereenzaming.

Blijft de vraag of deze samenlevingsvorm beschouwd moet worden als "samenwoonst" in de zin van artikel 110 Werkloosheidsbesluit.

Samenwoonst in de zin van artikel 110 Werkloosheidsbesluit veronderstelt het samenleven van meerdere personen onder hetzelfde dak, waarbij de huishoudelijke aangelegenheden volledig, of toch hoofdzakelijk, gemeenschappelijk worden geregeld, zelfs indien betrokken personen niet of niet volledig hun inkomens vermengen (Arbh. Bergen 3 april 1992 TSR 1992, 391 en Arbh. Luik 15 mei 1990 TSR 1991, 133). Dat de betrokkenen financiële voordelen halen uit het delen van een huis, is op zich dus onvoldoende om de omvang van de werkloosheidsuitkering te beïnvloeden. Het samen in hetzelfde huis wonen, heeft pas een invloed op de omvang van de werkloosheidsuitkering als er een hoofdzakelijk gemeenschappelijk huishouden wordt gevoerd of als het budget hoofdzakelijk gemeenschappelijk wordt besteed, zodat het van belang is vast te stellen of een werkloze afhankelijk is van een andere persoon. Wanneer de samenhuizende personen alles delen, alle huishoudelijke taken verdelen en alle beslissingen met betrekking tot het huishouden gezamenlijk nemen, kunnen ze worden beschouwd als samenwonenden in de zin van de werkloosheidsreglementering, waarbij moet opgemerkt worden dat het verschil subtiel is (antwoord Joëlle Milquet n.a.v. de vraag door Bert Anciaux, in de Belgische Senaat – Commissie voor de Sociale Aangelegenheden - 31 mei 2011, Commissiehandelingen, 5-75, nr. 5-998).

In casu blijkt dat elke bewoner een eigen leef-eenheid heeft (de eisende partij beschikt over twee kamers, sanitair en mogelijkheid tot een mini-keuken) en derhalve zelf beschikt over de meest elementaire en noodzakelijke voorzieningen, die niet gedeeld worden. Voorts blijkt dat de eisende partij een reële huurprijs betaalt (320 euro per maand te vermeerderen met de kosten), zodat er nagenoeg geen financieel voordeel is van het samen onder een dak wonen in hoofde van de eisende partij.

Het kan uiteraard niet ontkend worden dat veel uitgaven worden gedeeld tussen de samenwonzende personen, met name water, elektriciteit, kosten grasmaaier, telefoonkosten, kosten van kippenvoer, vuilniszakken, en dat er geen aparte tellers zijn voor water en elektriciteit. Het delen van de kosten betreft echter enkel de kosten van huisvesting in ruime zin. Andere kosten worden niet gedeeld, zoals voeding, uitgaven van persoonlijke hygiëne en grote uitgaven (zoals de aankoop van een auto).

In die omstandigheden kan er volgens mijn ambt geen sprake zijn van een gemeenschappelijk huishouden in de zin van het Werkloosheidsbesluit : de eisende partij beschikt over een eigen vertrek met sanitair en staat alleen in voor de organisatie van zijn huishouden en voor alle kosten – behoudens de kosten van huisvesting in de ruime zin. De overige leefkosten worden niet gedeeld (vgl. i.v.m. het begrip samenwoning bij een student : Arbrb. Namen 13 december 1990, *J. Dr. Jeun.* 1991, 39, alsmede de Repliek van Bert Anciaux, in de Belgische Senaat – Commissie voor de Sociale Aangelegenheden - 31 mei 2011, Commissiehandelingen, 5-75, nr. 5-998) en er is geen kostenbesparend effect.

OM DIE REDENEN,

is de vordering ontvankelijk en gegrond.

Oudenaarde, 6 december 2012
De Substituut-arbeidsauditeur,

Mary Ann MASSCHELEIN

Voor eensluidend verklaard afschrift afgeleverd
overeenkomstig artikel 767 § 3, zoals gewijzigd
bij de Wet van 14 november 2000 aan mevrouw
I. Opreel, volm.

De griffier,

K. Hanssens.

Vrijgesteld van griffierecht
art. 280. 2° W.R.R.

Eerste bladzijde.

V. 34

A.R. nr. 12/396/A/III.

Rep. nr. 13/544

De ARBEIDSRECHTBANK te OUDENAARDE, derde kamer, spreekt het hieronder volgend vonnis uit tijdens de openbare terechtzitting van **maandag vier februari tweeduizend dertien**

IN DE ZAAK:

[REDACTED]
zonder gekende woonplaats door afvoering van ambtswege (laatste adres [REDACTED])
eisende partij, vertegenwoordigd door mevrouw I. Opreel, afgevaardigde van een representatieve organisatie van werknemers en houder van een schriftelijke volmacht,

tegen

RIJKSDIENST VOOR ARBEIDSVORZIENING, openbare instelling,
waarvan de zetel gevestigd is te 1000 Brussel, Keizerslaan nr. 7,
verwerende partij, vertegenwoordigd door Mr. T. Deputter, advocaat te Ronse.

Rechtspleging

De artikelen 2, 30, 34, 35, 36, 37 en 41 van de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken werden nageleefd.

Er werd toepassing gemaakt van de artikelen 110 tot en met 119, 139, 142, 144, 146, 153, 158, 169 en 170 van het Koninklijk Besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering.

De rechtbank heeft de beide partijen gehoord; de stukken van het dossier werden ingezien, evenals de conclusies van de partijen.

Het Openbaar Ministerie heeft het schriftelijk advies, gegeven door mevrouw Mary Ann Masschelein, substituut-arbeidsauditeur, op 6 december 2012 neergelegd ter griffie.

Tijdens de terechtzitting van 7 januari 2013 werd door de Rechtbank kennis genomen van het advies van het Openbaar Ministerie en van de schriftelijke repliek van de verwerende partij, neergelegd ter griffie op 19 december 2012.

Vordering

De vordering werd ingeleid door het verzoekschrift dat de eisende partij bij gewone brief, ontvangen op 7 juni 2012, toestuurde aan de griffie van de Arbeidsrechtbank te Oudenaarde, waardoor beroep wordt ingesteld tegen de beslissing dd. 27 maart 2012 van de directeur van het Werkloosheidsbureau Aalst.

Het blijkt niet wanneer deze beslissing aan de eisende partij ter kennis werd gebracht.

Door deze beslissing

- werd aan de eisende partij het recht op werkloosheidsuitkeringen als alleenwonende werknemer geweigerd vanaf 28 juli 2011 tot en met 30 november 2011 en worden hem slechts uitkeringen als samenwonende werknemer toegekend;
- werden de onrechtmatig ontvangen werkloosheidsuitkeringen teruggevorderd voor de periode van 28 juli 2011 tot en met 30 november 2011;
- werd aan de eisende partij een sanctie opgelegd in de vorm van een uitsluiting van het recht op werkloosheidsuitkeringen vanaf 2 april 2012 gedurende een periode van 4 weken.

De beslissing steunt op de overweging dat de eisende partij samenwoont met de heer C. V. F. [redacted], de heer J. [redacted]s, mevrouw L. [redacted]s, mevrouw C. [redacted] en de heer K. [redacted]s en dus beschouwd moet worden als samenwonende werknemer en bijgevolg slechts recht heeft op uitkeringen als samenwonende werknemer.

De vordering is tijdig en regelmatig gesteld, en is toelaatbaar.

Feiten

De eisende partij, [redacted], ontving vanaf 28 juli 2011 werkloosheidsuitkeringen als alleenstaande.

Op de aangifte van de persoonlijke en familiale toestand (formulier C1) van 10 augustus 2011 verklaarde de eisende partij dat hij alleen woont.

Uit een onderzoek door de controledienst van de verwerende partij zou blijken dat de eisende partij samenwoont met de heer C. V. F. [redacted], de heer J. [redacted]s, mevrouw L. [redacted], mevrouw C. [redacted] en de heer K. [redacted]s op het adres [redacted] te [redacted] Zottegem en moet beschouwd worden als samenwonende werkloze.

De eisende partij werd bij schrijven van 1 maart 2012 uitgenodigd om op 13 maart 2012 gehoord te worden in verband met zijn juiste gezinssamenstelling.

De directeur van het werkloosheidsbureau nam op 27 maart 2012 de bestreden beslissing.

Het beroep tegen deze beslissing maakt het voorwerp uit van huidige vordering.

Standpunt van partijen

De **eisende partij** verzoekt de Rechtbank de vordering ontvankelijk en gegrond te verklaren en de administratieve beslissing te vernietigen.

De eisende partij vraagt tevens de interesten op de achterstallen.

De eisende partij stelt dat hij voorheen gedomicilieerd was op een adres waar verscheidene mensen stonden (en nog steeds staan) gedomicilieerd.

De eisende partij houdt voor dat uit de verblijfsovereenkomst blijkt dat hij, net zoals elke andere bewoner, zelf instond voor het betalen van de huur, alsook voor het betalen van de kosten van nutsvoorzieningen.

De eisende partij benadrukt dan ook dat er hoegenaamd geen sprake was van een gezamenlijke huishouding, noch van het behalen van een financieel voordeel uit deze vorm van samenwonen, maar dat het samenwonen enkel als een vorm van sociale troef kan beschouwd worden.

Daarnaast stelt de eisende partij dat de verhuurder reeds op 31 januari 2011 advies hieromtrent heeft gevraagd aan de verwerende partij, maar hierop nooit enige reactie ontvangen heeft.

Ondergeschikt vraagt de eisende partij, bij conclusie neergelegd ter griffie op 10 augustus 2012, de uitsluiting van het recht op werkloosheidsuitkeringen gedurende een periode van 4 weken te herleiden naar een loutere verwittiging.

De **verwerende partij** verzoekt de rechtbank de bestreden beslissing tot uitsluiting en terugvordering te bevestigen.

De verwerende partij stelt dat de eisende partij een onjuiste aangifte (C1) indiende waarbij hij verklaarde alleen te wonen.

De verwerende partij houdt voor dat de eisende partij samenwoont met de heer C. V. F. [redacted], de heer J. W. [redacted], mevrouw L. [redacted], mevrouw C. B. [redacted] en de heer K. G. [redacted] en dus als samenwonende moet beschouwd worden en bijgevolg slechts recht heeft op uitkeringen als samenwonende werknemer.

Beoordeling

1. Samenwonen in de zin van artikel 110 van het Werkloosheidsbesluit veronderstelt het samenleven van meerdere personen onder hetzelfde dak, waarbij de huishoudelijke aangelegenheden volledig, of toch hoofdzakelijk, gemeenschappelijk worden geregeld, zelfs indien betrokken personen niet of niet volledig hun inkomens vermengen (Arbh. Bergen 3 april 1992 TSR 1992, 391 en Arbh. Luik 15 mei 1990 TSR 1991, 133).

2. De verwerende partij toont aan dat er op het adres te Zottegem, R [REDACTED], verscheidene personen wonen, wat niet ontkend wordt door de eisende partij. Nu vaststaat dat er op hetzelfde adres nog andere personen wonen, rust de bewijslast op de eisende partij. De eisende partij moet aantonen dat er geen sprake is van een gemeenschappelijke huishouding (D. Heylen, "Werkloosheid" in J. Put en V. Verdeyen (eds.), Ontwikkelingen van de sociale zekerheid, Brugge, die Keure, 2011, 544). Loutere beweringen volstaan in dit opzicht niet, doch er moeten concrete bewijselementen naar voren worden gedragen (Arbh. Brussel 22 november 2007, JTT 2008, 42).

De eisende partij verwijst naar een verblijfsovereenkomst. Vooreerst kan er niet getwijfeld worden aan de waarachtigheid van deze overeenkomst. Dit co-housing project heeft immers onlangs in de kijker gestaan naar aanleiding van de opendeurdag op 12 mei 2012 (onder meer op de site van het Nieuwsblad en De Morgen). Het doel van dergelijk samenwonen is niet zozeer het kostendelend aspect, maar vooral het tegengaan van ongewenste individualisering en vereenzaming.

3. Deze samenlevingsvorm kan echter niet beschouwd worden als "samenwoonst" in de zin van artikel 110 van het Werkloosheidsbesluit.

Dat de betrokkenen financiële voordelen halen uit het delen van een huis, zal allicht wel het geval zijn, doch is op zich onvoldoende om de omvang van de werkloosheidsuitkering te beïnvloeden. Het samen in hetzelfde huis wonen, heeft pas een invloed op de omvang van de werkloosheidsuitkering als er een hoofdzakelijk gemeenschappelijk huishouden wordt gevoerd of als het budget hoofdzakelijk gemeenschappelijk wordt besteed.

Het kan uiteraard niet ontkend worden dat veel uitgaven worden gedeeld tussen de samenwonzende personen, met name water, elektriciteit, kosten grasmaaier, telefoonkosten, kosten van kippenvoer, vuilniszakken, en dat er geen aparte tellers zijn voor water en elektriciteit. Het delen van de kosten betreft echter enkel de kosten van huisvesting in ruime zin. Andere kosten worden niet gedeeld, zoals voeding, uitgaven van persoonlijke hygiëne en grote uitgaven (o.a. aankoop van een auto).

In casu blijkt dat elke bewoner een eigen leefeenheid heeft: de eisende partij beschikt over een ruime kamer met aparte ingang, sanitair en mogelijkheid tot een minikeuken, en beschikt derhalve zelf over de meest elementaire en noodzakelijke voorzieningen, die niet gedeeld worden. Voorts blijkt dat de eisende partij een reële huurprijs betaalt (270 euro per maand te vermeerderen met de kosten), zodat het financieel voordeel van de samenwoonst voor de eisende partij eerder gering is.

De eisende partij beschikt over eigen vertrekken met sanitair en een aparte ingang en staat alleen in voor de organisatie van zijn huishouden en voor alle kosten, behoudens de kosten van huisvesting in de ruime zin. De overige leefkosten worden niet gedeeld, en er is geen kostenbesparend effect.

In die omstandigheden kan er geen sprake zijn van een gemeenschappelijk huishouden in de zin van het Werkloosheidsbesluit.

De verwerende partij heeft zijn beslissing onterecht genomen, en de vordering is gegrond.

Beslissing

Na het schriftelijk gelijklopend advies van het Openbaar Ministerie, wordt op tegenspraak als volgt beslist.

De rechtbank:

- laat de vordering toe;
- verklaart de vordering gegrond, en vernietigt de aangevochten beslissing;
- zegt voor recht dat de eisende partij recht heeft op werkloosheidsuitkeringen als alleenwonende werknemer vanaf 28 juli 2011 tot en met 30 november 2011 en dat de uitsluiting van het recht op werkloosheidsuitkeringen voor de periode vanaf 2 april 2012 wordt opgeheven;
- stelt vast dat bij ontstentenis van een omstandige opgave het bedrag van de tot op heden te vereffenen kosten van de beide partijen niet kan bepaald worden;
- verwijst met toepassing van artikel 1017 tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek de verwerende partij in de kosten van het geding.

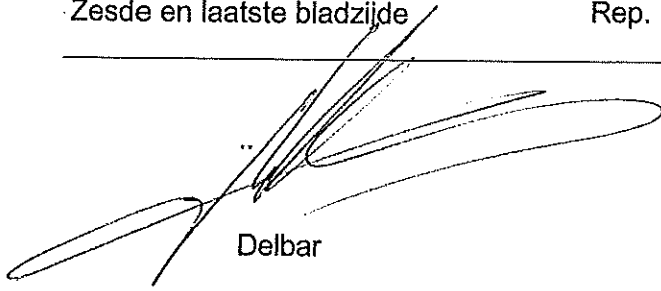
Aldus gewezen door:

Marc	VANDEPLADUTSE,	rechter in de Arbeidsrechtbank, voorzitter van de kamer;
Georges	DELBAR,	rechter in sociale zaken, benoemd als werkgever;
Guy	VAN HOUTTE,	rechter in sociale zaken, benoemd als werknemer-bediende;

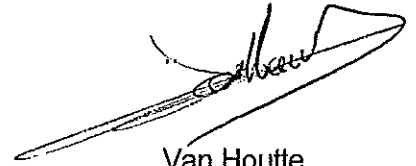
bijgestaan door

Katia	HANSSENS,	griffier,
-------	-----------	-----------

en uitgesproken door de voorzitter van de derde kamer van de Arbeidsrechtbank te Oudenaarde op maandag vier februari tweeduizend dertien in openbare terechtzitting.

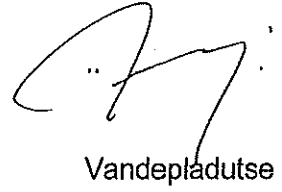
Delbar

Van Houtte

Hanssens

Vandepladutse